

Expunere de motive

pentru înființarea și funcționarea Punctelor Gastronomice Locale

Contextul socio-economic european și strategiile de dezvoltare ale Uniunii Europene au adus în prim-plan necesitatea dezvoltării lanțului alimentar scurt și valorificarea superioară a produselor locale, consacrand conceptul "De la fermă la consumator". Astfel, existența unor locuri de servire a mesei în zona rurală creează un lanț alimentar scurt și reprezintă tranziția către un sistem alimentar mai sănătos și durabil, prin promovarea și vânzarea produselor alimentare direct din exploatarea agricolă, în special din gospodăria țărănească, aproape de sursa de producție primară.

Creșterea și diversificarea surselor de venit sunt o necesitate pentru dezvoltarea comunităților rurale din România, în special în zona montană, care, prin limitarea posibilităților de utilizare a terenurilor agricole, din cauza altitudinii și a condițiilor de climă, este considerată defavorizată.

În acest sens, începând cu anul 2020, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin Agenția Națională a Zonei Montane, s-a implicat în procesul de informare, promovare și reglementare a Punctului Gastronomic Local, considerându-l a fi un element important în dezvoltarea unui turism montan sustenabil, prin valorificarea superioară a producției primare sub forma produselor culinare sau a specialităților gastronomice cu specific local.

Trebuie subliniată importanța turismului rural, în special a celui gastronomic, acesta fiind un factor de coeziune și de reducere a decalajelor între zona rurală și cea urbană, prin crearea unui model de socializare în jurul actului gastronomic tradițional, specific fiecărei zone, fenomen aflat în plină creștere la nivel european.

Punctele Gastronomice Locale sunt un factor important pentru asigurarea serviciilor de bază necesare dezvoltării turismului în spațiul rural. În Uniunea Europeană turismul activ și turismul rural sunt sectoare importante ale industriei turismului. În România, unde economia rurală este afectată de schimbarea accelerată a societății și unde un procent ridicat din populație este dependentă de agricultură, turismul activ și cel rural pot ajuta la diversificarea economiei rurale.

Aceste tipuri de turism aflate într-o continuă și interdependentă dezvoltare, creează noi locuri de muncă, protejează și sporesc cultura locală și tradițiile, dezvoltând astfel o cerere de servicii de bază în zona rurală.

Romania are o bogăție impresionantă de resurse naturale, o viață rurală bogată în meșteșuguri, muzică tradițională și mâncare locală, precum și o moștenire rurală autentică excepțională reprezentată de construcții tradiționale, biserici, stâne, mori și altele.

Aceste elemente, combinate cu activitățile tradiționale rurale reprezintă baza pentru dezvoltarea unui turism rural de succes. Apropierea populației urbane de natură și o cerere crescândă pentru un produs turistic autentic care să permită oamenilor o interacțiune adevărată, activă, cu mediul înconjurător, sunt factori importanți care impulsionează dezvoltarea turismului rural, în special al turismului activ. Turismul rural și turismul activ contribuie în mod direct la creșterea beneficiilor economice și sociale pentru comunitățile rurale gazdă, la conservarea resurselor naturale și a integrității culturale a acestora și la creșterea gradului de conștientizare a călătorilor privind importanța conservării moștenirii naturale rurale.

Totodată, pandemia COVID-19 a avut un rol important în schimbarea obiceiurilor turistice, iar societatea urbană, forțată de împrejurări, a redescoperit zona rurală autentică a României și a generat nevoia dezvoltării locurilor de servire a mesei, sigure și inedite, care respectă normele de igienă și siguranță alimentară și pun în valoare patrimoniul gastronomic local, oferind preparate culinare specifice zonei geografice din care fac parte.

În România, prin redescoperirea mâncărilor din zona rurală, locul de servire a mesei din gospodăria țărănească a devenit un loc de comuniune și de autenticitate transmisă prin hrană. Acest tip de hrană sănătoasă, gătită lent, însoțită de întreg miracolul locului autentic rural în care este servită, trebuie readusă pe masa consumatorilor care vizitează satele din România și poate deveni baza pentru dezvoltarea unei strategii pentru turismul gastronomic național.

Punctul Gastronomic Local este soluția pentru punerea în valoare a producției primare rurale, în special în gospodăria țărănească și deschide noi oportunități de piață pentru fermieri, prin promovarea și vânzarea produselor alimentare, valorificate superior, aproape de sursa de producție, în acord cu obiectivele strategiei europene „De la fermă la consumator”. De asemenea, dezvoltă oportunități economice semnificative pentru locuitorii din mediul rural, persoane cu venituri scăzute, prin diminuarea șomajului, crearea de locuri de muncă și implicit venituri stabile, precum și menținerea tinerilor în zona rurală.

Având în vedere cerințele de autorizare și funcționare a unui restaurant, precum și costul ridicat al dotării unei bucătării aferente acestuia, s-a dezvoltat o economie informală a produselor culinare servite consumatorilor, în special în cazul facilităților de cazare din mediul rural.

Din cauza lipsei certificării pregătirii profesionale în domeniul gastronomic și a unei reglementări adecvate, multe persoane cu experiență culinară vastă, dobândită în familie, nu au posibilitatea să gătească pentru a obține venituri legale din aceasta activitate. Prin urmare, aceste persoane simt că nu au o altă opțiune și desfășoară activități comerciale neautorizate de preparare a alimentelor, în bucătăria particulară, cu acces redus la educația privind cele mai bune practici sau orientări de igienă și siguranță alimentară.

Totodată, o parte dintre aceste persoane nu pot activa în sectorul gastronomic din cauza unor dizabilități, a responsabilităților familiale sau a lipsei de oportunități, însă ar putea desfășura această activitate într-un Punct Gastronomic Local situat în locuința proprie.

Potrivit legislației în vigoare, prepararea și vânzarea alimentelor gătite într-o bucătărie particulară, în lipsa unei forme de înregistrare prevăzute de lege pentru această activitate, poate fi sancționată conform legii.

Elaborarea cadrului de reglementare pentru funcționarea Punctelor Gastronomice Locale a fost demarată de către Asociația Ivan Patzaichin – Mîla 23 în anul 2016 și a beneficiat de sprijinul Autorității Naționale Sanitar Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor (ANSVSA) și al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Demersul, care s-a bazat pe un proces de consultare publică, a urmărit să simplifice modul în care gospodăriile din mediul rural pot desfășura activități economice care să nu fie doar profitabile, ci să și contribuie la consolidarea profilului identitar al zonei respective, prin hrană, respectând totodată normele de igienă și siguranță alimentară.

Primul pas în apariția și construirea cadrului de reglementare a Punctului Gastronomic Local a fost includerea definiției acestuia, prin completarea Ordinului președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 111/2008, la Art. I, alin. 42, lit. m, care prevede: „Puncte gastronomice locale - unități reprezentate de bucătăriile particulare din incinta locuințelor din mediul rural, unde se prepară și se servesc produse culinare, după rețete specifice zonei, direct către consumatorul final, pentru un număr maxim de 12 persoane; produsele culinare trebuie preparate din materii prime provenite cu preponderență din producția

primară de la nivelul exploatației proprii, precum și de la producătorii locali sau din unități autorizate/înregistrate sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor.

Carnea de suine și de ovine obținută din sacrificarea animalelor pentru consum propriu poate fi utilizată la obținerea preparatelor culinare care sunt servite în hrana turiștilor în următoarele condiții:

1. animalele au fost crescute numai în exploatația proprie;
2. animalele sunt identificate și înregistrate conform legislației în vigoare;
3. exploatația proprie deține cod de exploatație;
4. medicul veterinar oficial a efectuat examenul animalului viu, înainte de tăiere, precum și al cărnii și al organelor, după tăiere, iar rezultatul acestor examinări este corespunzător;
5. medicul veterinar oficial înregistrează aceste examene într-un registru special, menținut de către proprietar la nivelul punctului gastronomic.

De asemenea, poate fi utilizată la prepararea alimentelor care sunt servite în hrana turiștilor și carnea provenită de la păsări și lagomorfe crescute și sacrificate în exploatația proprie.”

Astfel, produsele culinare din oferta Punctului Gastronomic Local se prepară în bucătăria particulară și se servesc în spațiile amenajate în acest scop, după rețete specifice zonei, direct către consumatorul final, din materii prime provenite în principal din producția primară de la nivelul exploatației proprii, de la producătorii și culegătorii locali sau din unități autorizate/înregistrate sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor.

Conform reglementărilor actuale, Punctul Gastronomic Local pune în valoare materiile prime locale și poate fi înființat în incinta exploatațiilor familiale din mediul rural, fermelor agricole, fermelor de animale, amenajărilor piscicole, stânelor, stupinelor, cramelor, adăposturilor pescărești, fondurilor de vânătoare, centrelor de colectare a ciupercilor și fructelor de pădure, ocoalelor silvice, mănăstirilor și a altor amenajări din mediul rural, unde se desfășoară una sau mai multe activități conexe cu producția primară, pescuitul, vânătoarea sau colectarea produselor nelemnoase provenite din flora spontană.

Pentru îndeplinirea obiectivului de accelerare a procesului de dezvoltare rurală, inclusiv a serviciilor din spațiul rural, obiectiv stabilit prin art. 1 – alin. (5), litera g) a HG 30 din 2017, în exercitarea funcției de reglementare a activităților specifice din domeniul său de activitate, prevăzută de art. 2 – alin.(1) litera (b) al aceluiași act normativ, Ministerul Agriculturii și

Dezvoltării Rurale a sprijinit dezvoltarea Punctelor Gastronomice Locale prin acțiuni specifice de informare, coordonare și propuneri de reglementare.

În perioada 2020-2022, ca urmare a colaborării dintre Agenția Națională a Zonei Montane, Oficiul Național al Registrului Comerțului, Institutul Național de Statistică, Ministerul Finanțelor, Agenția Națională de Administrare Fiscală, cadrul de reglementare al Punctelor Gastronomice Locale a fost completat, prin încadrarea de către Institutul Național de Statistică a activității economice desfășurate în Punctul Gastronomic Local pe codul CAEN 5610-Restaurante.

De asemenea, Oficiul Național al Registrului Comerțului a acceptat atestatul eliberat participanților la cursurile de formare profesională organizate de către Agenția Națională a Zonei Montane, destinate persoanelor care doresc să înființeze și să deservească un Punct Gastronomic Local, ca document care poate fi utilizat în cadrul procesului de înregistrare în Registrul Comerțului a unei persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale sau, după caz, întreprinderi familiale, potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016.

Cele menționate mai sus fundamentează necesitatea completării cadrului de reglementare, inclusiv partea de fiscalizare, privind Punctul Gastronomic Local, motiv pentru care a fost elaborat prezenta propunere legislativă.

Scopul prezentei propuneri legislative este de a completa cadrul de reglementare a Punctului Gastronomic Local, de a facilita dezvoltarea economică a zonei rurale și de a reduce decalajul existent între zona rurală și cea urbană.

Va fi încurajată activitatea de preparare și servire a alimentelor către turiști, în gospodăria proprie, va reduce dimensiunea economiei informale, va completa cadrul de fiscalizare a Punctului Gastronomic Local, va crește gradul de conformare la normele de fiscalizare și va crește gradul de igienă și siguranță alimentară.

Completarea cadrului de reglementare va sprijini punerea în valoare a producției primare, a produselor locale, crearea de locuri de muncă și asigurarea unei surse de venituri stabile, diminuarea șomajului, accesul persoanelor cu dizabilități în piața muncii, menținerea tinerilor în zona rurală, precum și dezvoltarea turismului rural autentic, în special al celui gastronomic.

Furnizarea de orientări, formare profesională și resurse educative privind igiena și siguranța alimentară pentru persoanele care gătesc și servesc în Punctele Gastronomice Locale vor crește gradul de protecție a sănătății consumatorilor.

Propunerea legislativă propusă a fi aprobată va completa baza necesară pentru dezvoltarea unei strategii care vizează turismul gastronomic național și realizează trecerea către un sistem alimentar mai sănătos și durabil, prin crearea lanțului alimentar scurt și va clarifica dispozițiile cadrului legal actual pentru evitarea unor interpretări subiective.

Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a prezentei propuneri legislative

1. Impactul social

Dezvoltarea Punctelor Gastronomice Locale va contribui la creșterea bunăstării locuitorilor din zona rurală, va permite crearea de noi locuri de muncă și asigurarea unei surse de venituri stabile, diminuarea șomajului, accesul persoanelor cu dizabilități în piața muncii, menținerea tinerilor în zona rurală, precum și creșterea nivelului de educație privind igiena și siguranța alimentară.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Dezvoltarea Punctelor Gastronomice Locale va genera venituri suplimentare la bugetul de stat, va crea oportunități economice semnificative în zona rurală și va diminua economia informală.

3. Impactul asupra mediului înconjurător

Dezvoltarea lanțului alimentar scurt prezent în cadrul Punctului Gastronomic Local va reduce impactul acestei activități asupra mediului.

4. Alte informații

Nu este cazul.

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

-În mii lei RON						
INDICATORI	Anul	Următorii 4 ani				Media pe 5
	curent	2023	2024	2025	2026	an
1	2	3	4	5	6	7
Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acestea:	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit,						
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri	-	-	-	-	-	-
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli	-	-	-	-	-	-

Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat						
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
Calculare detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
Prezentarea, în cazul proiectelor a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; Nu este cazul.						
b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară. Nu este cazul.						
Alte informații						
Nu este cazul.						

Efectele prezentei propuneri legislative asupra legislației în vigoare

Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor prezentei propuneri legislative

Norme specifice emise de Ministerul Finanțelor pentru Punctele Gastronomice Locale.

Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Propunerea legislativă nu se referă la acest subiect.

Conformitatea propunerii legislative cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

Propunerea legislativă nu se referă la acest subiect.

Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

Propunerea legislativă nu se referă la acest subiect.

Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Propunerea legislativă nu se referă la acest subiect.

Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul.

Alte informații

Nu este cazul.

Inițiator:

Deputat PNL Cristian Buican

Tabel semnături

Propunere legislativă privind înființarea și funcționarea Punctelor Gastronomice Locale

Nr. crt.	Prenume și nume	Funția/Grup parlamentar	Semnătura
1.	CAZAM LAURENTIUA	PNL	
2.	DUMITRU FLORIAN EMIL	PNL	
3.	Țăneșcu Oana - Claudiu	PNL	
4.	Fechet Mircea	PNL	
5.	Stângă George Catalin	PNL	
6.	GHREBULESCU DUMITRU	PNL	
7.	BARCARI ROSICA LUMINITA	PNL	
8.	Țărbulețu Elena	PNL	
9.	Clujan Diana	PNL	
10.	STANESCU VERONICA	PNL	
11.	Theilmann Christine	PNL	
11.	DAN VILCEANU	PNL	
12.	MARA CALISTA	PNL	
13.	IGNAT ANA	PNL	
14.	NAȚUTA SORIN	PNL	
15.	GIUGEA NICOLAE	PNL	
16.	ȚISOU GEORGE	PNL	
17.	Angelica Feder	PNL	
18.	BILETA SERGIU	PNL	
19.	KISS János	PNL	
20.	FĂGĂRAȘIAN VALENTIN	PNL	
21.	CALOTĂ FLORICA KÉ	PNL	
22.	STOIAN MARIA	PNL	

23	Daniel Ciomoldon	PNL
24	BOTA GĂIN-IOAN	PNL
25	ALEXE FLORIN	PNL
26	Ștefan Gigel	PNL
27	Valeriu COZMĂNĂC	PNL
28	Bogdan Gheorghiu	PNL
29	SIGHIĂRĂU ROBERT	PNL
30	Căsoveanu Marian	PNL
31	TRĂBUȘĂ CRISTINA	PNL
32	Jupu Alexandru	P.N. 2
33	Bănică Mircea	PNL
34	ȘOTICĂ COSCEL	PNL
35	'ANDREI ALEXANDRU-IOAN	PNL
36	PECINGINĂ GEORGHE	PNL
37	ANDRONACHE GABRIEL	PNL
38	Cyprian Iancu	PNL
39	ROMAN FODIN	PNL
40	LEOREANU LAURENTIU	PNL
41	POȘĂ VASILE	PNL
42	VIORZĂ BADEA	PNL SEM

